YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ

TURİZM FAKÜLTESİ

AR-GE GERİ BİLDİRİMLERİ 2025

Değerlendirme Raporu

Turizm Fakültesi Akademik Personel Görüşlerinin Değerlendirilmesi

Birim Kalite Komisyonu
2026

Yönetici Özeti

Bu rapor, 2025 yılında gerçekleştirilen Ar-Ge geri bildirim çalışmasına Turizm Fakültesinden katılan dört akademik personelin yanıtlarının değerlendirilmesiyle hazırlanmıştır. Çalışmanın amacı, fakültedeki araştırma süreçlerinin yürütülmesine ilişkin mevcut durumu paydaş görüşleri üzerinden incelemek; güçlü yönleri, gelişime açık alanları ve öncelikli ihtiyaçları belirleyerek sonuçları iyileştirme çalışmalarına girdi oluşturmaktır.

Bulgular, kütüphane koleksiyonu ve elektronik veri tabanlarının katılımcılar tarafından genel olarak yeterli görüldüğünü; buna karşılık kampüs dışı veri tabanı erişimi, araştırma yazılımlarına erişim, araştırma yetkinliği eğitimleri, proje geliştirme, etik kurul ve BAP süreçlerine ilişkin bilgilendirme ile uluslararası araştırma iş birliklerinin desteklenmesi konularında gelişim ihtiyacı bulunduğunu göstermektedir.

Katılımcıların tamamı araştırmacıların uzmanlık alanlarını, aktif projelerini ve iş birliği çağrılarını görünür kılacak dijital bir araştırmacı platformunu faydalı bulmuştur. Araştırma performansının yalnızca yayın sayısı üzerinden değil; dergi niteliği, yüzdelik dilim, atıf, yazar katkısı, akademik/sosyal etki ve idari iş yükü gibi ölçütlerle birlikte değerlendirilmesine yönelik beklentiler de öne çıkmıştır.

Rapor kapsamında öncelikli yönetim alanları; araştırma süreçlerine ilişkin rehberlik ve bilgilendirmenin güçlendirilmesi, ihtiyaç temelli eğitimlerin planlanması, dijital araştırma araçlarına erişimin iyileştirilmesi, disiplinler arası ve uluslararası iş birliklerinin kolaylaştırılması ve araştırma performansının düzenli izlenerek paydaşlarla paylaşılması olarak belirlenmiştir.

1. Amaç ve Kapsam

Bu rapor, Turizm Fakültesi akademik personelinden elde edilen Ar-Ge geri bildirimlerinin değerlendirilmesi amacıyla hazırlanmıştır. Raporun temel amacı, araştırma süreçlerinin mevcut durumunu akademik personelin deneyim ve beklentileri üzerinden incelemek; güçlü yönleri ve gelişime açık alanları belirlemek; sonuçları araştırma faaliyetlerinin planlanması, uygulanması, izlenmesi ve iyileştirilmesinde kullanılabilecek yönetsel girdilere dönüştürmektir.

Değerlendirme; araştırma altyapısı ve bilgi kaynakları, araştırma yetkinliği ve eğitim ihtiyaçları, etik kurul ve BAP süreçleri, patent ve fikrî mülkiyet farkındalığı, kurum içi ve disiplinler arası iş birlikleri, uluslararası araştırma iş birlikleri ile araştırma performansı, teşvik ve görünürlük başlıklarını kapsamaktadır.

2. Yöntem ve Veri Kaynakları

Veriler, 2025 yılı Ar-Ge geri bildirim formunun Turizm Fakültesi akademik personeline ait dört geçerli yanıtından oluşmaktadır. Veri setinde lisansüstü öğrenci yanıtı bulunmadığından analiz yalnızca akademik personel görüşleri üzerinden yürütülmüştür. Çoklu seçimli sorular seçilen temalar ve ortaklaşan ihtiyaç alanları üzerinden; tek seçimli sorular ise yanıt dağılımları üzerinden değerlendirilmiştir.

Katılımcı sayısının sınırlı olması nedeniyle bulgular fakültenin tüm akademik personeline genellenebilir istatistikler olarak değil, mevcut katılımcıların görüşlerini ve iyileştirme ihtiyaçlarını ortaya koyan nitel/ betimsel göstergeler olarak ele alınmalıdır. Koşullu sorularda yanıt sayısı değişebildiğinden oranlar ilgili maddeye verilen yanıtlar dikkate alınarak yorumlanmıştır.

Paydaş grubu	Katılımcı sayısı	Değerlendirmedeki rolü

Akademik personel	4	Araştırma süreçlerini yürüten ve kurumsal desteklerden yararlanan paydaş
Toplam	4	Akademik personel görüşlerine dayalı değerlendirme

3. Bulgular ve Yönetim Açısından Değerlendirme

3.1. Araştırma Altyapısı, Yazılım ve Bilgi Kaynakları

Laboratuvar altyapısına ilişkin değerlendirmelerde iki katılımcı altyapıyı kısmen yeterli, bir katılımcı yetersiz, bir katılımcı ise kararsız olarak değerlendirmiştir. Turizm alanındaki araştırmaların önemli bir bölümünün saha araştırması, anket, görüşme, gözlem ve dijital veri analizi gibi yöntemlerle yürütülebildiği dikkate alındığında, laboratuvar altyapısına ilişkin yanıtların fakültenin araştırma türleri ve fiilî ihtiyaçları çerçevesinde ayrıca ele alınması gerekmektedir.

Araştırma yazılımları ve dijital araçlara erişim konusunda iki katılımcı kısmen yeterli, bir katılımcı yetersiz, bir katılımcı yeterli yanıtını vermiştir. Bu görünüm; istatistiksel analiz, nitel veri analizi, anket uygulamaları, bibliyometrik analiz ve ileri düzey modelleme yazılımlarına erişimin geliştirilmesine yönelik ihtiyaca işaret etmektedir.

Kütüphane koleksiyonu ve elektronik veri tabanları dört katılımcı tarafından da yeterli olarak değerlendirilmiştir. Buna karşılık kampüs dışı erişimde iki katılımcı sorunsuz erişim sağladığını, bir katılımcı bazı sistemlerde sorun yaşadığını, bir katılımcı ise erişim sağlayamadığını belirtmiştir.

Yönetim açısından değerlendirme: Araştırma yazılımları ve dijital araçlara ilişkin ihtiyaçlar akademik personel bazında belirlenmeli; mevcut lisans ve erişim olanakları duyurulmalı; kampüs dışı veri tabanı erişimine ilişkin teknik bilgilendirme yapılmalıdır. Turizm araştırmalarında kullanılan nicel, nitel ve karma yöntem araçlarına yönelik erişim ve eğitim olanakları önceliklendirilmelidir.

Gösterge	Turizm Fakültesi yanıtları	Yorum
Laboratuvar altyapısı	2/4 kısmen yeterli; 1/4 yetersiz; 1/4 kararsız	Araştırma türleri ve somut ihtiyaçlar temelinde değerlendirme gerekli
Yazılım/dijital araçlar	2/4 kısmen yeterli; 1/4 yetersiz; 1/4 yeterli	Yazılım erişimi ve uygulamalı eğitim geliştirilmeli
Kütüphane ve veri tabanları	4/4 yeterli	Görece güçlü alan
Kampüs dışı erişim	2/4 sorunsuz; 1/4 kısmi sorun; 1/4 erişemiyor	Teknik bilgilendirme ve destek gerekli

3.2. Kütüphane Destekleri ve Bilgi Okuryazarlığı

Katılımcıların kütüphane destek ve eğitimlerine ilişkin talepleri literatür tarama teknikleri, referans yönetim yazılımları, hakemli dergi ve veri tabanlarına erişim yolları, açık erişim ve arşiv politikaları, yayınevi anlaşmaları ile yayın etiği ve intihal farkındalığı başlıklarında yoğunlaşmıştır. Özellikle literatür tarama ve yayınevi anlaşmalarına ilişkin bilgilendirme birden fazla katılımcı tarafından talep edilmiştir.

Yönetim açısından değerlendirme: Kütüphane ve Dokümantasyon Müdürlüğü ile iş birliği içinde veri tabanı kullanımı, kampüs dışı erişim, referans yönetimi, açık erişim ve yayın etiği konularını kapsayan düzenli eğitimler planlanmalı; eğitimlerin duyurusu ve katılımı kayıt altına alınmalıdır.

3.3. Araştırma Yetkinliği ve Eğitim İhtiyaçları

Araştırma yetkinliğini geliştirmeye yönelik mevcut olanaklardan iki katılımcı kısmen, iki katılımcı ise düzenli olarak yararlandığını belirtmiştir. Katılımcıların eğitim talepleri; proje yazımı (TÜBİTAK, BAP, AB vb.), istatistiksel veri analizi, nitel veri analizi, yayın süreci ve hakemli dergi stratejileri, referans yönetimi, akademik İngilizce ve mentörlük/danışmanlık sistemi başlıklarında yoğunlaşmaktadır.

Bunlara ek olarak bilimsel araştırma yöntemleri, etik kurul başvuru süreçleri, bibliyometri ve atıf analizleri ile SmartPLS ve meta-analiz gibi ileri düzey yöntemlere yönelik bireysel ihtiyaçlar bildirilmiştir. Bu çeşitlilik, tek tip eğitimler yerine temel ve ileri düzey modüllerden oluşan, ihtiyaçlara göre şekillendirilmiş bir eğitim programının yararlı olacağını göstermektedir.

Yönetim açısından değerlendirme: Akademik personelin eğitim ihtiyaçları dönemsel olarak toplanmalı; proje geliştirme, nicel/nitel analiz, akademik yazım ve yayın stratejileri alanlarında yıllık Ar-Ge eğitim takvimi hazırlanmalıdır. Eğitimlerin katılımı ve yararlılığı değerlendirilerek sonraki dönem planlamasına yansıtılmalıdır.

3.4. Etik Kurul ve BAP Süreçleri

Etik kurul deneyimine ilişkin olarak üç katılımcı başvuru yapıp onay aldığını, bir katılımcı ise başvurmadığını ve süreci bilmediğini belirtmiştir. Etik kurul sürecinin işleyişini bir katılımcı yeterli, iki katılımcı kısmen yeterli, bir katılımcı yetersiz bulmuştur. Başvuru formu ve doküman hazırlama, gerekli belgeler konusunda yönlendirme, teknik/metodolojik inceleme ve sürecin takibi/hızlandırılması ihtiyaç duyulan destekler arasında yer almıştır. Bir katılımcı etik kurul sürecinin uzunluğu ve oluşturduğu iş yüküne ilişkin görüş bildirmiştir.

BAP sürecinde bir katılımcı başvurusunun kabul edildiğini, iki katılımcı süreci bilmediği için başvurmadığını, bir katılımcı ise başvurmayı gerekli görmediğini belirtmiştir. BAP işleyişine ilişkin değerlendirmelerde bir katılımcı yeterli, bir katılımcı kısmen yeterli, iki katılımcı kararsız olduğunu ifade etmiştir.

Yönetim açısından değerlendirme: Etik kurul ve BAP süreçlerine yönelik güncel başvuru rehberleri, gerekli belge listeleri ve başvuru öncesi kontrol listeleri hazırlanmalı; süreçlerin aşamaları ve sorumlu birimler açık biçimde duyurulmalıdır. Etik kurul sürecine ilişkin geri bildirimler ilgili kurumsal birimlere iletilmeli; süreçlerin iyileştirilmesine yönelik öneriler takip edilmelidir.

3.5. Patent, Fikrî Mülkiyet ve Yenilikçilik

Patent ve faydalı model konusundaki farkındalık katılımcılar arasında farklılaşmaktadır. Bir katılımcı konu hakkında bilgisi olmadığını, bir katılımcı başvuru yaptığını, bir katılımcı başvurmayı düşündüğünü ancak süreci bilmediğini, bir katılımcı ise başvuruyu gerekli görmediğini belirtmiştir. Patent türleri ve başvuru stratejileri, üniversite içi destek mekanizmaları, ticarileştirme/lisanslama süreçleri ve fikrî mülkiyet hakları konusunda bilgilendirme talepleri bulunmaktadır.

Yönetim açısından değerlendirme: Patent ve faydalı model süreçlerine ilişkin temel farkındalık eğitimi düzenlenmeli; araştırma çıktılarının fikrî mülkiyet potansiyeli taşıması durumunda ilgili üniversite birimlerine yönlendirme yapılabilecek bir bilgilendirme kanalı oluşturulmalıdır.

3.6. Kurum İçi ve Disiplinler Arası İş Birlikleri

Son beş yıl içinde üniversite bünyesinde farklı birimlerle ortak araştırma yürüttüğünü üç katılımcı belirtmiş; bir katılımcı ise henüz ortak araştırma yürütmediğini ancak bunu istediğini ifade etmiştir. Disiplinler arası araştırma önündeki engeller arasında alanlar arası uyum eksikliği öne çıkmıştır. Katılımcılar ortak araştırma çağrıları, disiplinler arası proje fonları, araştırmacılar arası eşleştirme toplantıları, başarı hikayelerinin duyurulması ve mentörlük eşleştirmelerini iş birliğini artırabilecek uygulamalar olarak belirtmiştir.

Araştırmacıların uzmanlık alanları, aktif projeleri ve iş birliği fırsatlarını bir arada görebileceği dijital platform önerisi dört katılımcı tarafından da faydalı veya gerekli bulunmuştur. Platformda uzmanlık alanına göre filtreleme, aktif projelerin ve iş birliği çağrılarının duyurulması ile iletişim/sohbet modülü öne çıkan özelliklerdir.

Yönetim açısından değerlendirme: Kısa vadede fakülte akademik personelinin uzmanlık alanları ve araştırma konularını içeren güncel bir araştırmacı profili listesi oluşturulmalı; üniversite genelindeki araştırmacı ağı ve iş birliği çağrıları görünür kılınmalıdır. Orta vadede tematik eşleştirme toplantıları ve disiplinler arası proje geliştirme çalışmaları planlanmalıdır.

3.7. Uluslararası Araştırma İş Birlikleri

Uluslararası araştırma iş birlikleri bakımından iki katılımcı aktif veya geçmiş iş birliği deneyimi bulunduğunu, bir katılımcı böyle bir fırsatı olmadığını, bir katılımcı ise henüz iş birliği bulunmamakla birlikte planlama yaptığını belirtmiştir. İş birliği kurma sürecindeki temel zorluklar uygun ortak bulamama, fon kaynaklarına erişim, etkili araştırma ağlarına ulaşamama ve idari prosedürlerdir. Bir katılımcı akademik takvim farklılıklarını da engel olarak belirtmiştir.

Uluslararası araştırma ağları ve eşleşme platformları, ortak proje yazımı için mentörlük, İngilizce proje yazımı ve sunum eğitimi, ikili protokollere özel çağrı fonları ile seyahat/konaklama destekleri katılımı artırabilecek mekanizmalar olarak öne çıkmıştır.

Yönetim açısından değerlendirme: Uluslararası fon ve çağrı bilgileri düzenli olarak akademik personelle paylaşılmalı; potansiyel ortak bulma ve proje geliştirme aşamalarında yönlendirme sağlanmalıdır. Üniversitenin mevcut uluslararası protokollerinin araştırma iş birliklerine dönüştürülmesine yönelik fırsatlar değerlendirilmelidir.

3.8. Araştırma Performansı, Teşvik ve Görünürlük

Akademik performans değerlendirme sistemini üç katılımcı kısmen yeterli bulmuş, bir katılımcı ise henüz değerlendirme yapabilecek durumda olmadığını belirtmiştir. Katılımcılar performans değerlendirmesinde yayın sayısının yanı sıra yayın niteliğinin, dergi Q sınıfı ve yüzdelik diliminin, atıf sayısının, FWCI değerinin, yazar sırasının ve yayının akademik/sosyal etkisinin dikkate alınmasını önermiştir. Ayrıca idari görev ve iş yükünün değerlendirmeye yansıtılması ve idari görev üstlenen akademisyenlerle ağırlıklı olarak ders veren akademisyenlerin farklı koşullarının gözetilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

Q1 ve üst dilimdeki yayınlara yönelik ilave teşvik uygulaması bir katılımcı tarafından motive edici, bir katılımcı tarafından eksikleri bulunan ve geliştirilmesi gereken bir uygulama olarak değerlendirilmiş; bir katılımcı eşitsizlik yaratabileceğini belirtmiş, bir katılımcı ise konu hakkında fikri olmadığını ifade etmiştir. Katılımcıların üçü bu teşvik doğrultusunda yayın stratejisini yeniden şekillendirmeyi düşündüğünü belirtmiştir.

Bilimsel ödüllerin kapsayıcılığı konusunda iki katılımcı olumlu, bir katılımcı olumsuz görüş bildirmiş, bir katılımcı ise yeterli bilgilendirmeye sahip olmadığını belirtmiştir. Ödül süreçlerinin ölçüt ve değerlendirme yöntemleri üç katılımcı tarafından kısmen yeterli, bir katılımcı tarafından yeterli bulunmuştur. Araştırma performansının sistematik

izlenmesine ilişkin olarak üç katılımcı yalnızca belirli alanlarda izleme yapıldığını, bir katılımcı ise izleme yapılmadığını belirtmiştir.

Yönetim açısından değerlendirme: Fakülte düzeyinde araştırma performansı düzenli aralıklarla izlenmeli; yayın ve proje göstergeleri nitel ölçütlerle birlikte değerlendirilmelidir. Sonuçlar akademik personelle paylaşılmalı; teşvik ve ödül ölçütlerinin açıklığı, alan farklılıkları ve akademik/idari iş yükü dikkate alınarak değerlendirilmelidir. İzleme sıklığına ilişkin olarak altı aylık değerlendirme önerisi de dikkate alınmalıdır.

4. Bütünleşik Değerlendirme

Turizm Fakültesi akademik personelinden elde edilen Ar-Ge geri bildirimleri birlikte değerlendirildiğinde, kütüphane ve elektronik bilgi kaynaklarının güçlü bir destek alanı olduğu; buna karşılık araştırma süreçlerine erişim, uygulamalı eğitim, proje geliştirme, uluslararası iş birliği ve performans sonuçlarının görünürlüğü bakımından iyileştirme ihtiyacı bulunduğu görülmektedir.

Özellikle araştırma yazılımlarına erişim, kampüs dışı veri tabanı kullanımı, etik kurul ve BAP süreçlerinin anlaşılabilirliği ile patent/fikrî mülkiyet farkındalığı desteklenmesi gereken alanlardır. Akademik personelin araştırma yetkinliği eğitimlerine yönelik talepleri yöntem, proje yazımı, yayın stratejisi, akademik İngilizce ve mentörlük başlıklarında çeşitlenmektedir.

Kurum içi ortak araştırma deneyimi üç katılımcıda bulunmakla birlikte, disiplinler arası iş birliklerinin daha sistematik biçimde desteklenmesi beklenmektedir. Araştırmacı profillerini ve iş birliği çağrılarını görünür kılacak dijital platform önerisinin tüm katılımcılar tarafından desteklenmesi, bu alanda ortak bir beklenti bulunduğunu göstermektedir.

Araştırma performansının izlenmesinde niceliksel göstergelerin yanı sıra yayın niteliği, atıf etkisi, yazar katkısı, akademik/sosyal etki ve görev dağılımı gibi unsurların dikkate alınması beklenmektedir. Bu bulgular, fakültenin araştırma kapasitesini geliştirme, araştırma destek mekanizmalarını güçlendirme, disiplinler arası çalışmaları artırma ve araştırma çıktılarının niteliğini yükseltme hedefleriyle ilişkilendirilerek yıllık çalışma planlarına aktarılmalıdır.

5. Öncelikli Gelişim Alanları ve Önerilen Yönetim Kararları

Öncelikli alan	Dayanak bulgu	Önerilen yönetim kararı	İzleme göstergesi
Bilgilendirme ve yönlendirme	Kampüs dışı erişim, etik kurul, BAP ve patent süreçlerinde bilgi/erişim farklılıkları	Ar-Ge süreçleri için güncel rehber, bağlantı ve sık sorulan sorular alanı oluşturulması	Hazırlanan rehber sayısı; duyuru ve erişim; geri bildirim
Araştırma yetkinliği	Yöntem, proje yazımı, analiz, yayın stratejisi, İngilizce ve mentörlük eğitimlerine talep	İhtiyaç temelli yıllık Ar-Ge eğitim takvimi hazırlanması	Eğitim sayısı; katılımcı sayısı; yararlılık değerlendirmesi
Altyapı ve dijital araçlar	Yazılım erişiminde kısmi/yetersiz değerlendirmeler; kampüs dışı erişim sorunları	Yazılım ve veri tabanı erişim ihtiyaçlarının belirlenmesi ve teknik bilgilendirme yapılması	Belirlenen ihtiyaç; sağlanan erişim; kullanım ve destek kayıtları
Kurum içi iş birliği	Disiplinler arası çalışma talebi ve dijital araştırmacı platformuna 4/4 destek	Araştırmacı profilleri, aktif projeler ve iş birliği çağrılarını içeren dijital alan/rehber oluşturulması	Profil sayısı; duyurulan çağrı; gerçekleştirilen eşleştirme ve ortak çalışma
Uluslararasılaşma	Fon, ortak ve araştırma ağı bulma güçlükleri	Uluslararası çağrıların düzenli paylaşılması ve proje/ortak bulma yönlendirmesi	Paylaşılan çağrı; başvuru; kurulan uluslararası iş birliği sayısı

Performans izleme	İzlemenin belirli alanlarla sınırlı olduğu görüşü; nitel göstergelere yönelik beklenti	Fakülte araştırma performans göstergelerinin altı aylık/yıllık izlenmesi ve sonuçların paylaşılması	Dönemsel izleme raporu; gösterge güncellemesi; paydaş bilgilendirmesi
Patent ve fikrî mülkiyet	Patent süreçlerine ilişkin bilgi ve deneyim farklılıkları	Patent, faydalı model ve ticarileştirme konularında bilgilendirme yapılması	Bilgilendirme faaliyeti; katılım; ilgili birimlere yönlendirme

6. Sonuç ve İzleme

2025 Ar-Ge geri bildirimleri, Turizm Fakültesi akademik personelinin araştırma süreçlerine ilişkin deneyim ve beklentilerini ortaya koymuştur. Bulgular, araştırma kapasitesinin yalnızca yayın ve proje çıktılarıyla değil; araştırmacıların bilgi kaynaklarına, dijital araçlara, eğitimlere, yönlendirme mekanizmalarına ve iş birliği olanaklarına erişimiyle birlikte ele alınması gerektiğini göstermektedir.

Birim Kalite Komisyonunun, bu raporda belirlenen gelişim alanlarını yıllık faaliyet planı ve araştırma performans göstergeleriyle ilişkilendirerek izlemesi; ilgili kurumsal birimlerle iş birliği içinde uygulanabilir iyileştirme önerileri geliştirmesi önerilmektedir. Araştırma performansının altı aylık ve yıllık dönemlerde değerlendirilmesi, eğitim ve bilgilendirme faaliyetlerinin katılım/yararlılık sonuçlarıyla izlenmesi ve gerçekleştirilen iyileştirmelerin yeniden paydaş geri bildirimine sunulması PUKÖ döngüsünün tamamlanmasına katkı sağlayacaktır.

Bu rapordaki bulguların sınırlı katılımcı sayısına dayandığı dikkate alınmalı; sonraki değerlendirme döneminde katılımın artırılması ve mümkün olması halinde lisansüstü öğrencilerin görüşlerinin de sürece dahil edilmesi sağlanmalıdır.